

Pasvalio Sąjūdys

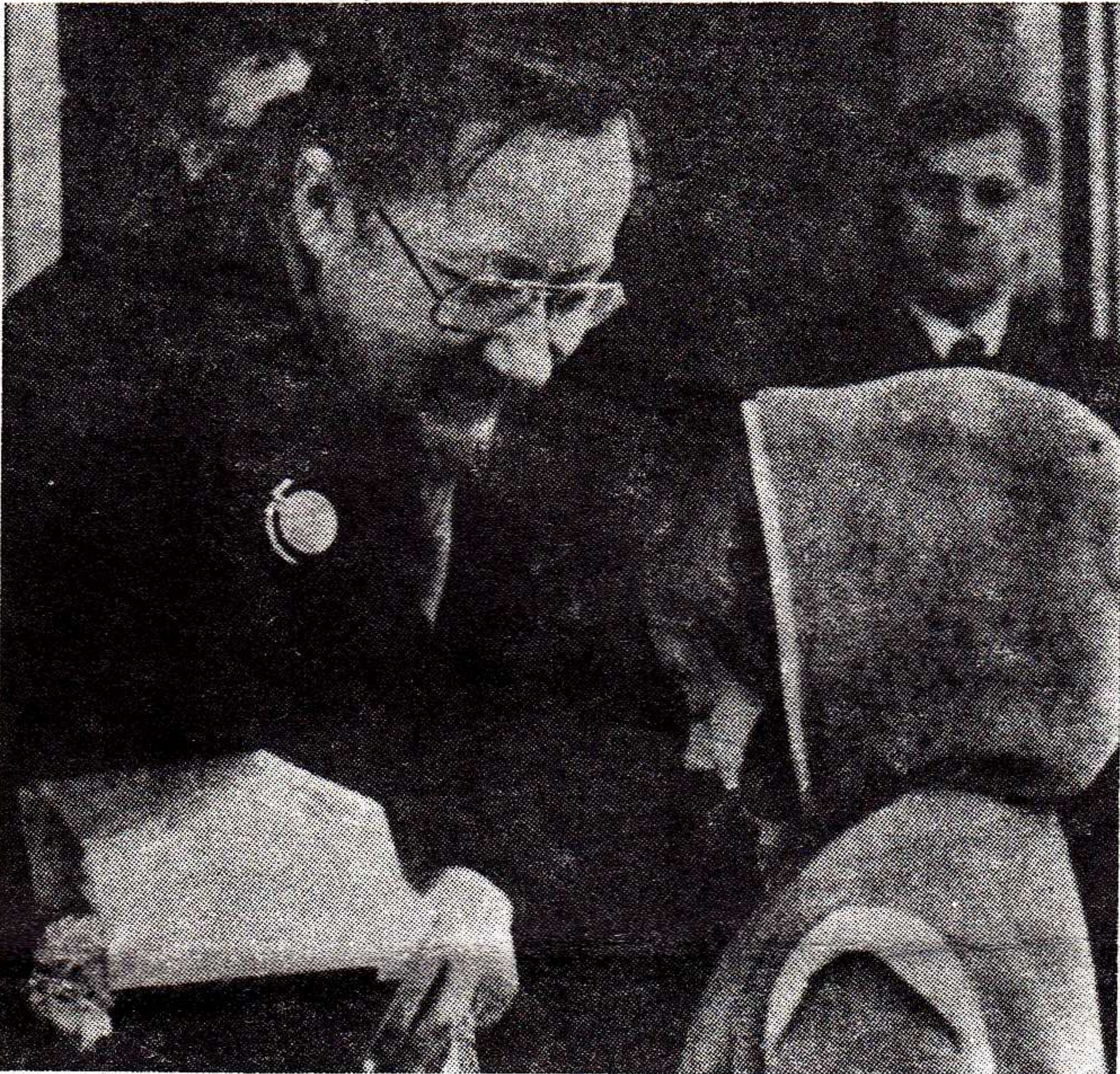
LIETUVOS SAJŪDŽIO PASVALIO LAIKRAŠTIS

Nr. 15

1990 m.
kovo
15 d.

Kaina
20 kap.

SVEIKINU LIETUVOS RESPUBLIKĄ

Pasvalyje, Vytauto aikštėje, prieš metus.

V. Dulkės nuotrauka

1990 METŲ KOVO VIENUOLIKTĄ DIENĄ 22 VALANDĄ 44 MINUTES LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOJI TARYBA PRIĖMĖ JURIDINĮ AKTĄ, SKELBIANTĮ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMOS VALSŲ TYBĖS ATKŪRIMĄ.

Lietuvos Respublikai! Du žodžiai — tokie talpūs, kad kitais nebepapildysi. Nebent bandai išreikšti visą jausmų potvynį, kaip šių dienų pavasarinės vėtros galingą. Lietuvos Respublikai! Įvardintas kelias — ne kažkur ateity. Jau esame kelyje. Savo tautos kelyje. Tremtinės Lietuvos vizija pro ašaras — vakarykštė diena. Dvejones, netikėjimas, baimė — vakarykštė diena. Šiandien pirmoji mintis — dirbti. Dirbti! Tau, Lietuvos Respublika, Tau, ne svetimiems! Ir joks vargas nebaisus, ir jokie darbai nesunkūs. Vakara Lietuvos vardą nuplovėm nelaisvės ašarom. Šiandien širdyse gimė stiprybė. Nešam ją per pavasario vėtrą tiesūs ir orūs. Laisvi dvasia Lietuvos Res-

publikos piliečiai. Suvienyti didžios atsakomybės už savo tautą ir tėvų žemę. Šiandien nereikšmingi ir menki tapo mūsų nesutarimai ir vaidai — virš jų iškyla supratimas, kad viską pajėgsim, viską įveiksime, jei galvosim apie vienybę prieš išorinius pavojus Lietuvai. Ši diena — iš tamsos į šviesą. Kaip bitės vikšrelis, augęs ankštoje korio akutėje, vieną dieną tampa bite, rūpestingąja darbininke, taip mūsų dvasia šią dieną — teišskleidžia sparnus, tepakyla, teskrenda rinkti nektaro ir nešti, nešti, nešti į savo avilį — Lietuvą. Tai mūsų buvimo prasmė, tai mūsų didžioji paskirtis. Sveikinu Lietuvos Respubliką. Einu tarnauti jai. Tik jai.

Lietuvos respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatė Rasa Rastauskienė 1990 m. vasario 24 d. rytą visai pasitikėjo rinkėjais. Ir nesuklydo.

RINKIMUOSE PASAKĖME

— Sakėme:

Mums reikia švento parlamento!
O keikėm Sąjūdį,
Lyg jis valdžioj sėdėjo,
O valdė part. sekretoriai, pirmininkai,
Prieš žmonių valią atvežti.
Be sąjūdžio „sajunga“
Ubagų keliais nuėjo.
„Mus partija laimėti vedė“,
draudė, įsakinėjo,
Kur eit, kur ne, nurodinėjo.
O Sąjūdis
Tiktai akis aptemdytas atvėrė.
Paklausė: Kur, žmogau, eini?
Tada rinkimuos pasakėm:
Kad einam naujo ryto pasitikti,
Be melo, be apgaulės.
Gana lenktis stabams
„tėvynės lenininės“!
Mes patys būkim šeiminkai
Mūsų Lietuvos.
Patys kurkim laimę
Iškankinto mūs krašto žmonėms.
Nesilenkim daugiau
Tautos laisvę ir garbę sumynusiems.
Duokim ženklą visiems
Keturiems laisvės vėjams,
Kad įtemptų bures... Ir tegul
Ves mūs laivą lig laisvės šventos
Mūs naujieji tautos Prometėjai!
Jonas DRABIŠIUS

UŽ LAISVĘ IR KRAJU APMOKĖTA...

1918 metų vasario 16-ąją Lietuvos Nepriklausomybė paskelbta pasauliui. Lietuvoje — vokiečiai, šalia Lietuvos — jauna, bet agresyvi Lenkija, kurios naujiems vadovams Liublino laikai sapnavosi. Šalia Lietuvos — kruvino pilietinio karo Rusijoje išvakarės, o po kelių mėnesių ir pats karas.

Tarp dvidešimties Vasario 16 dienos Nepriklausomybės akto signatarų — du Pasvalio krašto žmonės, feisninkai, spaudos darbuotojai: Jonas Vileišis (1872—1942) ir Kazys Blauskas (1892—1941). Pirmasis — valstiečių liaudininkų interesų reiškėjas Nepriklausomoje Lietuvoje, trumpai buvęs vidaus reikalų, finansų ministru, ir netrumpai — 12 metų — Kauno burmistru.

Antrasis — vienas iš krikščionių demokratų par-

tijos lyderių, vieno pirmųjų lietuvių literatūros istorijos vadovėlių kūrėjas, prieš 1940 metus — ministro pirmininko pavaduotojas, vyriausybės narys. Už

karininkus, grįžusius kareivius, o vėliau — telkti sodžiaus vyrukus savanorius.

Kazys Škirpa mūsų lietuviškoji istorijos reikalus nagrinėjančioje literatūroje

APIE MŪSŲ KRAŠTO ŽMONĖS

aukštą valdžios postą lemtinę 1941 metų birželį gabenamas areštantų būryje, drauge su kitais „konvojais“ sušaudytas (idant vokiečiams nepatektų) prie Červenės Baltarusijoje. Tada ėjo ketvirtoji karo diena...

Pažvelkime į Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės istoriją — du Pasvalio krašto karininkai, pirmieji sugrįžę į Tėvynę iš Rusijos: Kazys Škirpa (1895—1979) ir Antanas Juozapavičius (1894—1919). Jie pradėjo rankioti kitus

įnirtingai iškoneveiktas: socializmo priešas, buržuazinis politinis veikėjas, tautos išdavikas, hitlerininkų tarnas. O iš tikrųjų — Berlyne karo atašė pareigas ėjo, bet hitlerininkų puolimui prasidėjus norėjo, kad Lietuva atgautų nepriklausomybę, kad turėtų ne hitlerinę okupacinę, o Lietuvos vyriausybę. K. Škirpos vardo istorikai jau su praeksmams negretina.

Antano Juozapavičiaus antkapio kryžius Alytaus šventoriuje beveik kasmet pasipuošdavo gvazdikų žie-

du, lelija. Vargas būtų būvęs tam, kas išdrįso prisiminti pulko, kovojusio prieš raudonarmiečius, vadą. Jis žuvo ant Alytaus tilto, o prie atnaujinto tilto šilandien — originalus obeliskas jam atminti.

Naujausiose knygose Lietuvos istorijos klausimais naujai ir vertinama: „Žmonės nelaikė Lietuvos Tarybų Respublikos, o tuo labiau Litbelo, savo valstybe, Raudonosios armijos — savo kariuomene, nors Pskovo divizija ir pavadinta Lietuvos vardu. Raudonosios armijos žygis į Lietuvą tapo tragišku abiejų valstybių puslapiu“ („Besidomintiems Lietuvos istorija“, V., „Periodika“, 1989, p. 212).

Taigi, nauja šviesa nušviečia senus dalykus, ir pastarieji tikroviškiau atrodė.

Albinas KAZLAUSKAS

V
p
a
r
i
k
b
a
i
l
o

LIETUVAI

Tarytum varpo dūžiai skambėjo mažose Svobiškio mokyklos vaikučių širdelėse. Tai jie savo mokytojų pamokyti sustojo savo mokyklos salėje Vasario 16-osios išvakarėse ir prabilo meilės savo tėvynei Lietuvai žodžiais, o rankose laikė vilties ir meilės žvakučes. Gražu buvo žiūrėti į tuos vaikelius, pasipuošusius savo mokytojų ir mamų pasiūtais tautiniais rūbais.

Nedaug tėvėlių ir senelių susirinko pažiūrėti jų programos. Dauguma tuo metu turėjo dirbti. O labai pravartu buvo! Daug dar tų, kuriems nerūpi Lietuva ir jos laisvė, o už viską svarbiau sočiai prisikimšti pilvus ir turto prisikrauti. Gal vaikų balseliai gali pašaukti keltis iš to dvasios skurdo? Glauskimės prie savo motinos Lietuvos kryžiais paženklintų sodybų, kaip sugrįžusieji nuo

Baikalo, sušildykime savo širdis, kad negimtų daugiau mūsų žemėje tironų, kurie grūdami į tremtį ir kalėjimus nekaltus žmones rėktų „široka strana maja radnaja“. Tebus laisvė ir meilė mums brangesnė už viską.

Vlada RINKEVICIENĖ
Saboniai

Nuotraukoje: Vasario 16-osios šventė Svobiškio mokykloje.

GERIAU IŠEIKITE

ATVIRAS LAISKAS
PRANUI STANKEVICIUI

Jūs atėjote į Sajūdžio grupę su nemaža ūkinio vadovavimo patirtimi, įpročiais ir pažiūromis. Tikėjome, kad pasikeisit, priimsit Sajūdžio idėjas, kaip ir mes. Deja, neišrinktas grupės pirmininku, ėmėte trukdyti kukliai, bet nuoširdžiai grupės veiklai, bandote primesti savo valią, nuomonę, o nepavykus to padaryti, stengiatės sumenkinti, pašiepti grupės narius. Ar tai gerai?

Mums ne kartą buvo sunku suprasti, kas Jus sieja su Sajūdžio idėjomis Lietuvoje. O gal niekas?..

Jūsų veikla rinkiminės kampanijos metu ne tik dar kartą parodė, ką ginate iš tikrųjų. Mums žinomi poelgiai, kurie nesuderinami su priklausymu Sajūdžiui. Esame sakę Jums, kad rimtai abejojame Jūsų geranoriškumu, ketinimais iš tikrųjų ginti teisybę, kaip dažnai kalbate. Viešai pareiškiamo, kad nebelaikome Jūsų Saločių sajūdžio grupės nariu.

Lietuvos Persitvarkymo
Sajūdžio Saločių grupė

Už lango lijo. Nors buvo žiema, oras buvo šiltas. Danguje nė žvaigždutės, tik lietaus lašai ant stiklo blizgėjo. Ateina Naujieji metai...

Kažkas truktelėjo lauko duris ir pasibeldė į langą stiklą. Nuėjau atidaryti durų. Palangėj stovėjo kaimynas dėdė Petras.

— Užeik, dėdė.

Dėdė pasisveikino su tėvais ir atsėdė. Nuo jo palto laša vanduo. Nusima savo permirkusį skrybėliuką ir žvilgteli į mane.

— Tai gal, dėdė, alaus išgersi? — sakau.

— Būtų neblogai.

Kaip visada prieš šventes tėvas turėjo alaus. Paėmęs kibirą, atnešiau beveik pilną. Pripyliau šotį. Tėvas pakvietė dėdę prie stalo.

Dėdė Petras — buvęs stribas. Jo akys godžiai žiūri į šotį. Man atrodo, kad visų buvusių stribų akys tokios.

Išgėrus keletą stiklinių, liežuvis svečiui atsirišo.

— Dėdė, — sakau, — šiandien skaičiau „Respublikos“ laikraštyje gerą straipsnelį. Ogi stribai vienijasi. Radviliškyje yra centras. Rašo, kad išrinkti vadovai, ruošiasi šaukti suvažiavimą. Tai matai... Gal ir tamsta prie jų?

— Nemeluok, neapgau dinėk seno žmogaus, — sako dėdė.

— Tai dėdė galvoji, kad aš meluoju? Palauk, tuojau parodysiu tą laikraštį.

Atnešęs paduodu ir rodau kur skaityti. Pamatęs pavadinimą dėdė šiepiasi, godžiai skaito kiekvieną žodį.

— Važiuosiu ir aš, — sako ir ima stiklinę.

— Ant to linksmumo, — atsiliepia tėvas.

— Dėdė, kaip tu ten laudies gynėju buvai? — kalbinu.

— Tu jau suaugęs vyras, kaimyne. Laikraščius skaitai ir apie politiką supranti. Kam man tau aiškinti. Dabar tuos mūsų vadimus darbelius aprašinėja. Ir tegu sau į sveikata.

Visas mūsų kaimas gerai žino, koks buvo dėdė Petras. Jis žmonių nešaudė. Jis tik nuedavo pas kokį ūkininką su „berdanka“, liepdavo stoti prie sienos ir sakydavo: „Duok

Gintautas GUDAS

šen alaus ir valgyti. Lašinių įdėk. Ne? Tai mudu eisiva už trobos“. Dėdė yra pasakojęs:

— Vienas labai šykštus ūkininkas buvo. Nuėjau pas

tum parodyti. O čia dar už dvka veža. Kuris nevažiuos? Lietuviai protingi žmonės. Dabar dar ne visi sugrįžo. Ten, sako, gyvenimas geresnis, visko pilna. Nebūtų plačioji tėvynė...

— Tai su koku reikalu dėdė atėjai? — neiškętęs klausiu.

ATĖJO KAIMYNAS

jį prieš tai baltosios išgėręs, ir sakau: duok alaus, o tai bus blogai. „Eik lauk iš mano namų, skrebo šmote“, — užriko tasai ant manęs, o aš jam sakau: einam abu. Už tvarto pastačiau prie sienos, norėjau pagąsdinti. Spūst — ir išsišovė. O seniokas ir nuskratė...

Kiek aš apie tą dėdę žinau, tai jis su maišu ramiai eidavo per rūsius, klėtis...

— Dabar tai, sako, anas tas stribas buvo, — išgėręs stiklinę, atsiliepia dėdė. — Mes valstietį į traktorių pasodinom, o anie jį, valstietį, prie žemės lenkė, liepė su arkliu žemę arti. Už tai ir išleidom pasivažinėti.

— Tai dėdė ir prie vežimo į Sibirą buvai?

— Buvau, kaipgis. Žmonėms reikėjo padėti mantą susikrauti. Žinai gi, ūkininkas, jis ima grūdus ne kilogramais, o centneriais. Dabar mus kaltina, girdi, tu išvežei. Taigi, būdavo, nuėini, paklausai žmogaus, ar nenori pavažinėti po plačiąją šalį. Važiuoja nė nemirktelėjęs. Nuvežėm į geležinkelio stotį. Patys sulipo į gyvulinį vagoną. Mes liepėm palaukti keleivinių, bet kur tau, kad tik greičiau. Paprašė užkalti duris, kad neatsidarytų ir kuris nors neiškristų. Niekas jų ten prievarta nevežė, patys prašė, kad nuvež-

— Tai va, — sužinojau, kad kaimynas pasidarei alaus, ir užsukau. Toks ir tas reikalas.

Dėdė Petras stojasi, kojos nebeklauso. Sunkiai eina pro duris, nebeatsisveikina.

Tylim visi. Ir tėtūšiai, ir aš. Kiek yra tokių žmonių kaip dėdė Petras, — galvoju. — „Pasivažinėjo, sugrįžo... ką, ar jie nelaisvi? Ieško kažkokios nepriklausomybės... Šitokia plati tėvynė, kur rasi geriau...“ Šitaip šneka. O kaip gi buvo?

* * *

BUVO saulėtas 1949 metų kovo 26-osios rytas. Mamytė jau buvo atsikėlus ir išvirusi pusryti. Nuėjo kelti vaikų. Pirmoji pašoko Onutė. Atbėgo į virtuvę, apsidairė, užklausė:

— O kur tėvelis?

— Išvežė pieną valdžiai, kad nebūtume daugiau skolingi. Kad neišvežtų... Geriau eik, palesink žąsis.

Onutė nubėgo į klėtį, pasėmė grūdų ir pašaukusi paukščius, pripylė jiems į lovį lesalo. Kaip pratusi, užbėgo į tvartą pasižiūrėti storulės avies. O! Prie avelės stovėjo du maži ilgakojai ėriukai! Onutė juos paglostė ir nubėgo pasakyti mamai.

Abu broliukai ir sesutė jau buvo atsikėlę, susėdė už stalo. Iš garuojančio dubenėlio skaniai kvėpėjo.

— O mūsų tvarte du

naujokai yra, — pranešė Onutė.

— Labai ilgai negrįžta tėvelis, — atsiliepė mama.

Už lango šmėstelėjo žmogaus šešėlis. Antras, trečias. Durys triukšmingai atsilapojo ir į virtuvę sugriuvo įkaušę vyrai. Pasakui juos įėjo rusas su antpečiais. Jis liepė mamai pasirašyti ant lapo ir pasakė, kad išveža trejiems metams.

Vaikai sėdėjo akis išpūtę.

— Rinkis ryzus ir pirmyn, — liepė pats artimiausias kaimynas, dvokiantis namine.

— O kur tėvas? — užklausė kitas.

— Jums pieną išvežė, žmogžudžiai, — drąsiai atsakė mama.

Rusas sėdėjo ir žiūrėjo, kaip mama dėjo daiktus, rengė vaikus. Norėjo eiti įsipilti grūdų, bet kaimynas sulaikė.

— Viskas turi likti, — pasakė, įrėmęs šautuvą į nugarą. O rusas liepė prisipilti, padėjo įkelti į ratus.

Sunkiai gurgžtelėjo trobos durys, sudejavo klėtis laipteliai, nulipant šeiminkai, paliekančiai namus. Tarsi suprasdami, kas darosi, tvarte bliovė gyvuliai. Kieme gageno žąsys, atrodė, ir jos suprato, kad Onutė jų nebelesins.

Vežimas išriedėjo pro kiemo vartus. Gailliai verkė vaikai, prisiglaudę prie motinos.

Nuvažiavę kelio galą, sutiko ir tėvelį, grįžtantį iš pieninės. Atidavęs paskutinę duoklę, apsirengęs kasdieniniais drabužiais, prisijungė ir jis prie šeimos.

Prie tilto liepė visiems išlipti. Čia buvo daug tokių „liaudies priešų“. Čia buvo lemta ir pernaktoti pirmąją naktį. Spustelėjo šaltis, pūtė šaltas vėjas.

Anksti rytą, urgzdamas kaip pikti šunys, atvažiavo mašinos. Visus susodino ir išvežė. Nuvežė į geležinkelio stotį, perkraustė į vagoną. Vagonas buvo šaltas, be langų. Kai duris užtrenkė, pasigirdo plaktukų bildesys. Užkal! Sušvilpė garvežys, truktelėjo vagonai. Pravirko vaikus apkabinę tėvelis ir mama. Dundėjo traukinio ratai. Kur ir už ką? Kur ir už ką? Kur ir už ką?..

Saločiai

Už ką balsuosite Jūs?

Sajūdžio rajono taryba aptarė į rajono Liaudies deputatų tarybą iškeltas kandidatūras ir kovo 24-ąją kviečia balsuoti už šiuos kandidatus ir deputatus:

EDMUNDA DRAGŪNA, miškininką, Žaliųjų atstovą (1-oji Biržų apygarda),

JUOZA BAGDONA, miškininką (2-oji Geležinkeliečių),

ALBINA KAZLAUSKA, žurnalistą (3-oji Vyšnių),

ROLANDA RASTAUSKA, gydytoją (4-oji Taikos),

GINTAUTA GEGUZINSKA, komjaunimo sekretorių (5-oji Sąjungos),

EDVARDA TRINKUNA, inžinierių statybininką, Žaliųjų atstovą (6-oji Šermukšnių),

VILIŪ VARIAKOJĖ, inžinierių (7-oji Taikos),

VIKTORA KAZĖ, teisininką (8-oji Joniškėlio),

ZILVINA RAMASAUSKA, mokytoją (9-oji Pionierių),

VINCA JATKAUSKA, gydytoją (10-oji Vilniaus),

VIRGINIJŲ BARTKEVIČIŲ, jaunimo ir Žaliųjų atstovą (11-oji Panevėžio),

POVILA BLAZĖ, stalių (Joniškėlio m., 12-oji Vilniaus),

BENEDIKTA URBONA, kunigą (13-oji J. Janonio),

VIDA KAZILIONIENĖ, zootechnikę (14-oji Daulėnų),

JURGI LESKAUSKA, ūkininką (17-oji Norgėlių),

ALEKSANDRA VELYKĖ, agronomą (18-oji Meškalaucio),

ALGIMANTA VAITIEKUNA, agronomą (19-oji Joniškėlio),

VACLOVA MOTUZA, dėstytoją (20-oji Nartelkių),

ZENONA VAICIULI, tarybų darbuotoją (21-oji

Krinčino),

JADVYGA VITKIENĖ, mokytoją (22-oji Gulbinėnų),

PRANA SKAISGIRI, agronomą (23-oji Pajiešmenų),

ANTANA NAVIKAUSKA, veterinarijos gydytoją (24-oji Papyvesių),

EUGENIJŲ BUDREIKA, inžinierių (25-oji Talačkonių),

GEDIMINA BALIŪNA, profsąjungos pirmininką (26-oji Valakėlių),

BERNARDA PAZŪSĖ, profsąjungos pirmininką (27-oji Ustukių),

ALEKSA KAVALIAUSKA, kolūketį, ANTANA LIUBINA, statybos inžinierių (28-oji Pervalkų),

CESLOVA LELI, agronomą (29-oji Pumpėnų),

PETRA DREVINSKA, agronomą (31-oji Kriklinių),

JUOZA TUSKENA, stalių (32-oji Rinkūnų),

ALBINA PIPIRA, kunigą (33-oji Pušaloto),

ALGIRDA KINELI, agronomą (34-oji Mikoliškio),

STASĖ BUTKŲ, tarybų darbuotoją (37-oji Namišių),

STASĖ TRIBUISI, milicininką (39-oji Saločių),

PETRA MACENA, ūkininką (40-oji Žadeikonių),

ANTANA RAMASAUSKA, pensininką (41-oji Zilpamūšio),

VYTAUTA RATINSKA, mokyklos direktorių (42-oji Grūzių),

RIMA PAKENA, gydytoją (43-oji Vaškų),

KESTUTĖ JASENA, agronomą (44-oji Nairių),

ANTANA BARTULI, agronomą (45-oji Tetirvių).

Nauja — per kančias

1. TAI ATŠITIKO...

...Pasvalyje, universallinėje parduotuvėje, prie avalynės skyriaus. Pirkėjai laukė importinių batų. Eilė, kaip mūsųose įprasta, netrumpa buvo.

— Laiko turit — stovėkit. Batų importinių nėra. Negavom, — konsultuoja pardavėjos.

O pirkėjai širšta. Netiki. Veržiasi sandėlio tikrinti. Stovi. Laukia.

— Tegu stovi. Gal jie jaučia malonumą? Ir veidai jau pažįstami. Vis tie patys, — šypteli prekių žinovė. — O mes turim Lietkoopsąjungos raštą, jog importinė avalynė ir kitos deficitinės prekės bus skirstomos žmonėms jų darbovietėse.

Visai smagu! Ateini į darbą ir sužinai, jog stauga, nesišlaistęs po parduotuves, gali nueiti ir nusipirkti! Tai kodėl gi pirkėjams neišaiškinat?

— Jie mūsų nepaiso. Prisiminiau laukiančius ir įsitikinau savo akimis, kas ten tame sandėly. Eini, aiškinu. Netiki!

Kviečiu Liaudies kontrolės komiteto pirmininką.

— Neisiu! Tegu kviečia vartotojų kooperatyvo pirmininką.

— Bet gi jis prekybininkas! Netikės...

— Tada tegu ponu Dievu tiki, — patarė pašnekovas.

Bėgu į miliciją. Pagaliau su netikėjimu baigta. Dviese įtikinom, kad importinių batų nėra. Tada išklausėm „kitą nuomonę“. O kodėl nesakė, kad per darbovietes? O kodėl nepaklausė, ar mes pritariam? O kur man nusipirkti, jei niekur nedirbu?

Ką čia ir bepasakysi. Visi savaip ieško išsities. Vienų išsities nepriimtina kitiems. O nepasitikėjimas prekybininkais išsienėjęs.

2. GELBEKIT PINIGUS!

Keistas šauksmas? Nesukubėkit stebėtis. Rinkimų kampanijos įkarštyje redakcijoje kelia paniką BGAK cecho vedėjas:

— Tūkstančiai rublių nuostolių! Kas atsakys? Kas organizavo pravaikštą? Prekybininkai? O gal didesni viršininkai? Nebalsuosiu!

Pasirodo, vidury darbo dienos visi buitiniai sušaukti į universalinę parduotuvę paskirtų prekių išsirinkti. Prieš tai traukė burtus, kas laimės teisę pirkti batus, o kas kojines. Kam teks lygintuvus, kam

kostiumas. Dabar visi sugriuvo parduotuvėn, vyksta dalybos. O darbas stovi. Nebus gaminių. Nebus pajamų. Nebus premijos cecho vedėjui ir darbininkui. Kaip gyvensim?

Iš tikrųjų, kodėl kelių šimtų darbuotojų kolektyvas visa kolona eina į parduotuvę darbo metu?

Pardavėjos savo ruožtu paklaus: o kada ir kaip tai padaryti?

3. SUGALVOJAU!

Prekių mainai atsirado seniau už pinigus, tai girdejom mokykloje. Kai pinigų daugiau, negu prekių, kodėl neatnaujimus mainų? Štai nueini „gauti“ paskirtų deficitų. To, ko tau reikia, neduota. Perki kas duota. Parsineši į darbovietę. Bendradarbis viengungis burtų dėka nusipirko sijoną. Vyriškus batus

apžiūrinėja tokiu pat būdu gavus vienišą našelė. Ak, netinka. Su kuo čia pasikeitus? Galima būtų masiškai patraukti į turgų? O gal niekam nesigarsinant (kad nepasisavintų idėjos) įkurti mainų kooperatyvą? Įsivaizduokim žavią kontrolė „Keiskimės“ su prekių sąrašais ir telefonais... Naujas pažintis, viliojančius pasimatymus...

* * *

Ak, prekyba, prekyba, prekyba!

Kiek tu nervų žmonėms gadini... — dainavo agitbrigados. Savitarnos eros aušroje. O, kaip toli buvo iki mūsų laikų vargų! Viena paguoda: gal gi ne višiams?

R. BUTENIENĖ
A. FILIMANAVICIENĖ

REDAKCIJOS NUOMONĖ NEBUTINAI SUTAMPA SU PUBLIKACIJŲ AUTORIŲ NUOMONE.

Redaktorė REGINA BUTENIENĖ

Mūsų adresas: 235250, Pasvalys, Biržų g. 43, R. Butenienei.

REDAKCIJOS KOLEGIJA: R. BUTENIENĖ, S. BUTKUS, A. KAZLAUSKAS, Z. MAGELINSKIENĖ, S. RIMKUS, G. URBAITE.

Leidėjas LPS Pasvalio taryba. Ofsetinė spauda. Apm. 0,5 sp. l. Tiražas 3000. Užs. Nr. 1750. Spausdino Panevėžio „Varso“ spaustuve.